

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola a Praktická škola, Praha 6, Vokovická 3

Vokovická 3/32, 160 00 Praha 6

Identifikátor školy: 600 021 092

Termín konání inspekce: 26. – 28. ledna 2004

Čj.:	01 0078/04-5156
Signatura:	oa6nx515

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělání a výchovy ve zvláštní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Príspevková organizace Zvláštní škola a Praktická škola, Praha 6, Vokovická 3 je zřízena Hlavním městem Praha se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2.

Dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, školských zařízení a předškolních zařízení škola sdružuje:

1. Zvláštní školu (kapacita 136 žáků)
2. Praktickou školu (kapacita 24 žáci)
3. Školní družinu (kapacita 36 žáků)
4. Školní jídelnu (kapacita 200 jídel)

Studijní obory podle klasifikace kmenových oborů vzdělávání:

Praktická škola

78-62-C/002 Praktická škola dvouletá

(JKOV: 63-42-3/00) Studium denní, délka studia: 2 roky

V době inspekce se vzdělávalo 83 žáků v deseti třídách zvláštní školy. Součást praktická škola není dlouhodobě naplňována.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Všichni učitelé (včetně ředitele školy) splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti (dále OPZ) pro práci na speciální škole. Pedagogický sbor je složen převážně ze zkušených pedagogů, složení sboru z hlediska věku je vyvážené. Při stanovení úvazků jednotlivých vyučujících využívá škola vhodně reálných možností.

Výchovné poradenství je zajišťováno zkušenou učitelkou s dostatečnou praxí, absolventkou příslušného kvalifikačního studia. Prevence sociálně-patologických jevů je realizována pověřenou a proškolenou učitelkou kvalitním způsobem v souladu se současnými trendy v této oblasti.

Organizace činnosti a provozu školy je upravena funkčními vnitřními předpisy. V organizačním řádu i návazných pracovních náplních jsou účelně stanoveny úkoly i pravomoci jednotlivých pracovníků a úseků školy. Informace jsou v rámci školy efektivně přenášeny formální cestou i denním neformálním stykem ředitele a zástupkyně s vyučujícími.

Hospitační a kontrolní činnost realizují ředitel školy a jeho zástupkyně dle ročního plánu. Četnost hospitační činnosti je dostatečná, podává vedení školy informace potřebné k řízení pedagogické práce školy. Analýza hospitované výuky v průběhu inspekce a následné rozhovory s pedagogy byly realizovány objektivně a věcně správně. Ředitel při hodnocení pedagogů klade především důraz na pozitivní motivaci hospitovaných. Kontrolní činnost v oblasti provozu školy je efektivní.

Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilizovaný. Plánování v oblasti lidských zdrojů je soustředěno na zvyšování a prohlubování kvalifikace pracovníků. Rezervy ke zlepšení jsou v oblasti vzdělávání pedagogů v problematice aktuálních trendů ve speciální pedagogice a v oblasti metodického vedení směrem k akceptaci a využívání moderních metod ve výuce. Nedostatek byl zjištěn ve vzdělávání učitelů dle aktuálních potřeb školy. Učitelka vyučující žáka s autistickými rysy se nezúčastnila žádného kurzu ani jiné akce v této problematice.

Personální podmínky jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Speciální škola sídlí v rekonstruované tradiční třípodlažní školní budově z přelomu devatenáctého a dvacátého století. Budova svou velikostí a vnitřní i vnější dispozicí optimálně vyhovuje potřebám školy.

Kmenové učebny jsou prostorné, světlé a estetické. Část tříd má vybudovány relaxační zóny, využitelné pro netradiční formy výuky. Ve většině tříd je k dispozici audiovizuální technika.

Vyjma kmenových tříd škola disponuje dvěma univerzálními dílnami pro výuku pracovního vyučování, keramickou dílnou a cvičnou kuchyní. Jedna učebna je specializována na výuku hudební výchovy, jedna na výuku prostřednictvím výpočetní techniky. Všechny dílny i specializované učebny jsou funkčně vybaveny v souladu s potřebami vyučovaných předmětů.

Výzdobu tříd, chodeb i ostatních společných prostor tvoří práce žáků, názorné materiály podporující aktuální výuku a květiny. Rezervy jsou ve vybavení prostor volně dostupnou encyklopedickou literaturou, beletrií a dalšími spontánně využitelnými zdroji informací.

Výuce tělesné výchovy slouží rekonstruovaná tělocvična a asfaltové školní hřiště. V době inspekce byla zahajována na školních pozemcích rozsáhlá rekonstrukce. Projektovaná nová podoba sportovního areálu s umělým povrchem významným způsobemlepší podmínky pro výuku tělesné výchovy i pro realizaci zájmových činností.

Vybavení školy názornými pomůckami a učebnicemi je na dobré úrovni, stávající fondus je pravidelně doplňován. Kvalitní je především vybavení pro výuku pracovního vyučování. Velmi kvalitně je vybavena i výše uvedená učebna výpočetní techniky, ve které slouží výuce dvě samostatné počítačové sítě.

Inventář žákovské knihovny je využíván především k výuce, žákům nejsou knihy nabízeny k spontánnímu vypůjčování. Beletristická literatura není aktuálně doplňována, většina knih je starších. Chybí především moderní encyklopedická a zájmová literatura.

Rezervy jsou v oblasti psychohygieny. Během přestávek není pro žáky zajištěn pitný režim, chybí nabídka pro smysluplné trávení volného času. Učebna s PC je pro spontánní aktivity uzavřena, na chodbách ani ve třídách neexistuje volně dostupná nabídka her, literatury, dalších zdrojů informací, sportovních aktivit apod. Relaxační kouty chybí především ve vyšších třídách.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola realizuje vzdělávání podle vzdělávacího programu Zvláštní školy schváleného MŠMT ČR pod č.j.: 22 980/97-22 s platností od 1. září 1997.

Učební dokumenty jsou platné, škola je uplatňuje v plném rozsahu. Dokumentace zachycuje průkazně průběh výuky. V devátém ročníku ředitel zařadil v souladu s aktuálními trendy ve společnosti a ve speciální pedagogice jednu hodinu povinného anglického jazyka.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu zvláštní školy.

Vedení školy systematicky kontroluje hospitační činností naplňování učebních osnov. V průběhu inspekce nebyly zjištěny v této oblasti žádné nedostatky.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin i organizace výuky korespondují s psychohygienickými požadavky. Školní řád obsahuje náležitosti stanovené závazným předpisem. Pedagogům se na jeho základě daří vytvářet v rámci školy přátelskou pracovní atmosféru. Provozní řády učeben jsou funkčně vypracovány. Informační systém vůči rodičům žáků je propracovaný a plní svůj účel.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Oblast výchovného poradenství je personálně zajištěna zkušenou výchovnou poradkyní, která systematicky spolupracuje se školním psychologem i s odbornými pracovišti, rodiči a dalšími sociálními partnery. Součástí její činnosti je depistáž problémů jednotlivých žáků i problémů v rámci školních kolektivů a jejich řešení.

Primární prevenci sociálně-patologických jevů škola realizuje zařazováním těchto témat do výuky jednotlivých předmětů a výchovou k volnému času formou nabídky zájmových útvarů. Mimo pravidelnou zájmovou činnost se učitelé se žáky systematicky zúčastňují jednotlivých sportovních a kulturních soutěží a přehlídek spolu se speciálními školami i se základními školami Prahy 6. Na prevenci sociálně patologických jevů se škole daří získávat grantové prostředky. Se žáky je prostřednictvím zážitkové pedagogiky a osobnostní a sociální výchovy pracováno v průběhu pravidelných škol v přírodě. Rezerva k dalšímu rozvoji je v oblasti nabídky smysluplných spontánních aktivit v době přestávek i mimo vyučování.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání

Ve zvláštní škole bylo v průběhu inspekce hospitováno v předmětech českých jazyk, prvouka, přírodověda, dějepis, matematika, pracovní vyučování, anglický jazyk, občanská, řečová, hudební, výtvarná a tělesná výchova.

Vyučování je svým obsahem v souladu s učebním plánem a osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Stanovené cíle výuky korespondují s možnostmi a potřebami vzdělávaných žáků. Výrazným pozitivem z hlediska jejich dalšího uplatnění je skutečnost, že

do učebního plánu 9. třídy byla zařazena výuka anglického jazyka. Toto opatření je v souladu s aktuálními trendy ve společnosti.

Kontinuitu výuky v jednotlivých předmětech zajišťují zčásti metodické řady (např. v pracovním vyučování) a zčásti škola žádný běžný nástroj nevyužívá, návaznost vzdělávání je závislá na profesní zkušenosti pedagogů a neformální komunikaci mezi nimi. Metodická sdružení nejsou ve škole metodicky využívána, plní pouze roli organizační a koordinační. Individuální vzdělávací programy pro žáky se speciálními potřebami nejsou vypracovávány. Odpovědnost za stanovení cílů a obsahu výuky těchto žáků i za průběh vzdělávání je delegována na učitele jednotlivých předmětů. V případě vzdělávání žáka s autistickými rysy nebyly cíle vzdělávání explicitně stanoveny, výuka probíhala intuitivně.

Celkově je výuka realizována věcně a odborně správně. Rezervy ke zlepšení jsou v metodice, především v oblasti aplikace soudobých trendů ve vyučování.

Rozsáhlé prostory školy včetně odborných pracoven, tělocvičny a počítačové učebny jsou při vyučování efektivně využívány. Sledovaná výuka byla vhodně podpořena dostupnými názornými pomůckami a výpočetní technikou. Přesto, že moderní školní nábytek umožňoval operativní změny rozestavení nábytku, třídy byly uspořádány klasickým způsobem a pouze výjimečně byly při hospitovaných hodinách využívány prostory s koberci v zadních částech učeben.

Učitelé využívají především frontální a individuální organizační formy výuky. Praktické metody spojené s metodami názorně demonstračními se vhodně aplikují v pracovním vyučování. Kooperativní a další aktivizující organizační formy jsou využívány zřídka, převážně v nejnižších ročnících. Většina výuky probíhá tradičním způsobem, nejčastější využívanými metodami jsou řízený rozhovor, individuální práce, písemná práce a výklad. Aktivní zapojení žáků do vyučovacího procesu je pouze omezené. Individuální tempo a možnosti žáků jsou učiteli respektovány.

Psychohygienické podmínky vzdělávání jsou rámcově velmi dobře zajištěny. Rozvrh hodin je vhodně sestaven. Klima ve třídách je pozitivní, založené na partnerském vztahu pedagogů a žáků, komunikace je vstřícná a přátelská. Jednotlivé vyučovací hodiny však nejsou z hlediska jejich organizace optimálně členěny. V průběhu hospitovaných hodin nebyla využívána možnost změny vyučovacích metod, pracovního místa, relaxačních přestávek apod. Rezervy jsou i v chybějícím zajištění pitného režimu a v omezené možnosti žáků aktivně trávit volný čas o přestávkách.

Vstupních motivačních metod je využíváno v omezené míře, stejně jako průběžné motivace. Výzvu k zahájení činnosti žáci akceptují, v průběhu inspekce nebyly v hodinách pozorovány kázeňské problémy, žáci i přes malou míru využití motivačních metod ochotně spolupracovali s vyučujícími.

Komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem až na jednotlivé výjimky podporovala výuku. Učitelé vytvářeli svým vzorem a prostřednictvím stanovených pravidel vstřícné ovzduší. Žáci byli vedeni k vzájemné toleranci a k respektování druhých.

V oblasti hodnocení jsou rezervy k dalšímu rozvoji. Vyučujícími se ne vždy daří hodnotit žáky konkrétně, obecné pozitivní hodnocení se v mnoha případech stává pouze formálním závěrem vyučovací jednotky, který nemá pro sebereflexi žáků větší význam. V převážné části hodin učitelé na hodnocení žáků prakticky rezignovali.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově na průměrné úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol a předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.

Vzhledem k malému počtu zájemců není praktická škola dlouhodobě naplňována.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Zvláštní škola a Praktická škola, Praha 6 – Vokovická 3 vydaná Radou hlavního města Prahy dne 3. dubna 2001
2. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.: 12 806/99-21 s účinností od 1. 12. 1998
3. Výkaz o speciálních školách Škol (MŠMT) V 4b-01 podle stavu k 30. září 2003
4. Třídní knihy pro školní rok 2003/2004
5. Třídní výkazy aktuálně vyučovaných tříd k datu inspekce
6. Katalogové listy žáků školy k datu inspekce
7. Evidence žáků školy k datu inspekce
8. Školní řád platný k datu inspekce
9. Provozní řády odborných učeben, platné k datu inspekce
10. Rozvrh hodin platný k datu inspekce
11. Záznamy z pedagogických rad
12. Osobní dokumentace žáků s postižením
13. Personální dokumentace k datu inspekce
14. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
15. Vnitřní řád školy (školní rok 2003/2004)
16. Roční plán kontrolní činnosti (školní rok 2003/2004)
17. Celoroční program výchovně vzdělávací práce
18. Náplň práce školního metodika prevence pro rok 2003/2004
19. Protokoly o komisionálních zkouškách
20. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Škola disponuje stabilizovaným, věkově vyváženým pedagogickým sborem s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Negativem v personální oblasti je absence funkčního orgánu nebo jiné odpovídající struktury zajišťující metodické řízení vzdělávacího procesu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací činnosti jsou na velmi dobré úrovni. Škola má dostatek vhodných prostor (běžné i specializované učebny) i potřebné vybavením nábytkem, výpočetní a didaktickou technikou a názornými pomůckami. Jednotlivé učebny a odborné pracovny jsou z hlediska vzdělávání i psychohygieny vhodně vybaveny. Vnitřní prostory školy jsou světlé a estetické.

Dílčím nedostatkem je nízká podnětnost školního prostředí pro smysluplné spontánní vzdělávací aktivity žáků a absence nabídky relaxačních činností o přestávkách. V souhrnu je výuka realizována promyšleně a odborně správně. Vzdělávání probíhá především tradičním způsobem, efektivitu snižuje minimální využívání aktivizujících, kooperativních a dalších progresivních metod výuky. Na kvalitě průběhu vzdělávání ve škole se negativně projevují výše uvedené rezervy v oblasti metodického řízení.

Plánování výuky má celkově průměrnou úroveň, vychází především ze zkušeností a dlouholeté praxe pedagogů. Významným pozitivem v oblasti plánování je progresivní zařazení výuky anglického jazyka do osnov devátého ročníku.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Marie Šrámková	M. Šrámková v. r.
Člen týmu	PhDr. Karel Kaprálék	K. Kaprálék v. r.

V Praze dne 10. února 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. 2. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jaromír Hudos	J. Hudos v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, ČŠI, Pražský inspektorát, Arabská 683, Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – odbor školství MHMP, Učňovská 1/100, Praha 9	13. 2. 2004	01 0078/04-5156
Zřizovatel: MHMP, Mariánské nám. 2, Praha 1	13. 2. 2004	01 0078/04-5156

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.